

VIÊN NGỘ THIÊN SỬ NGŨ LỤC**QUYỂN 4****THƯỢNG ĐƯỜNG 4**

Sư nhận thỉnh của Đạo Lâm tại Đàm châu. Sư cầm sắc vàng dạy chúng rằng: Rong cuộn phụng bay. Vách sắt móc bạc. Ban ra từ Cửu trùng, từ trời giáng xuống. Đại chúng chiêm ngưỡng thỉnh vì tuyên bày. Sư cầm hương chúc Thánh rằng: Đại chúng thấy chăng? Phật tổ đồng cội gốc, trời người cùng ngợi khen, kết thành lọng báu, mây lành cùng chúc Thánh thọ như Nam sơn. Kính chúc Kim thượng Hoàng đế vạn tuế vạn tuế vạn tuế. Phục nguyện: Đạo vượt Bàn cổ, đức hơn Hy hiên. Vị bền chắc hơn Kim luân, thọ dài lâu hơn kiếp thạch.

Sư thượng đường nói: Nay đại chúng! Lúc bình thường thì đạo thanh, trời trong đất an, một người chấp tay cao không làm, vạn vật đều vào đây. Cùng trời khắp đất đều nhờ ân, thuyền biển thang núi đều mong nấn đúc. Chẳng được trần trần sát sát vật vật đầu đầu, phóng sáng báu lớn mở mắt Chánh pháp vận sức Bát-nhã vận phong thái cổ, biết ân báo ân một câu như thế làm sao nói. Vạn linh khó biết vô vi hóa, khắp nơi đều nở hoa năm cánh.

Đạo Lâm từ giả chúng, thượng đường nói: Mười hư đồng một bọt nước làm sao chia ra kia đây được, đại thiên đồng một hạt bụi há có thể lui tới. Nếu các người đều như thế thì thấy rõ bản tâm, phô bày diệu dụng, cả trời động tịnh nhất như. Khắp mặt đất gió sáng, kia đây chẳng hai. Trụ thì mây ngưng ở hang sâu, đi thì thuyền trôi lên dênh ở Trường giang. Đi đứng vốn tự viên thành, giải thoát lại không đường khác. Như thế thì toàn khởi toàn diệt, toàn động toàn tịnh, toàn tới toàn lui, toàn nắm toàn buông, hãy ra cửa một câu như thế làm sao nói? Đầu đầu vật vật đều thành hiện, Chánh nhãn rõ ràng Thái hư rộng lớn. Lại nói ba năm nhân thiếu may tham bồi, đạo nghiệp hoang hư thẹn bất tài. Mời đến từ đây ngoài trời nhé, lúc nào cùng nhau lại bồi hồi.

Sư vào viện đến phương trượng nói rằng: Đạt-ma quay mặt vào

vách, Duy-ma lặng yên có điều vin điều, há lại có hình dạng nói năng. Tuy như thế mà thoát thể mở lớn môn Bất nhị, chỉ cần mở dán bỏ buộc - Sư thượng đường nói: Đạo chẳng đối làm như gió đè cỏ, duyên chẳng đối ứng như gương chiếu hình. Nếu có thể ở tâm mà vô tâm, ở mình mà không mình, ở kia mà không kia, ở ngã mà vô ngã, mênh mông rộng khắp châu sa giới, đều chẳng ngoài vật mà trải dẫu, hết cả càn khôn đều trước mắt. Pháp tùy pháp hành, pháp tràng tùy nơi lập. Lý cũng như thế, Sự cũng như thế. Huống là Bảo Công Đạo tràng thời Lương bày hóa, mở rộng phước vua, Thánh thế trùng hưng. Rộng mở tuyển Phật trường, tuyên nói Đại Bát-nhã. Ở trong đó làm gì mà tâm với vô tâm, mình với không mình. Một câu ngời đoạn việc quan trọng, chẳng thông phạm Thánh. (Tam sơn bán lộ thanh thiên ngoại, Nhị thủy trung phấn bạch lộ châu) Ba núi rụng nữa ngoài trời xanh, hai nước ở giữa bãi cò trắng.

Kiến Hạ, Sư thượng đường nói: Một hạt bụi bao trùm vô biên pháp giới kiếm điểm kỹ còn thiếu không trong chỗ đó. Trăm ức sợi lông sư tử, trăm ức sợi lông cùng hiện một lúc, trước thật luận lường chưa phải là nói cứu cánh. Nếu luận về bốn phạm sự thì Đại nhân đủ Đại kiến, Đại trí được Đại dụng. Giả sử vô biên biển hương thủy vượt bất khả thuyết bất khả thuyết thế giới, đều là (đô lô?) Chỗ an cư của mình, nêu một niệm siêu việt vô biên sát hải, cũng chưa phải là hành vi của nạp Tăng, chẳng phạm mũi nhọn, chẳng bất đắc thất, chẳng rơi vào hai kiến, chẳng ở khoảng giữa. Đang lúc như thế thì thế nào. Trong núi chín mươi ngày, ngoài mây mấy ngàn năm.

Sư thượng đường nói: Pháp không hai tướng, đạo há có nhiều đường. Kia đây dứt công huân, xưa nay chẳng dời đổi, có nương nhờ cái gì. Ngọc bích rơi khoảng trời xanh, không nương nhờ gì, núi bạc vách sắt. Nếu thần thông diệu dụng trăm vòng ngàn lớp, sao bằng dứt kiến quên cơ, ngôi nhà yên ổn. Lại chẳng đi hai đường một câu như thế làm sao nói. Nhà khác tự có đường thông trời, dứt hết can qua trăm ngọn cỏ.

Ngày mồng 02 tháng 05 Sư khai đường, ở trong tay Tri phủ tiếp được sớ, trình dạy chúng rằng: Chữ chữ diễn vô lượng nghĩa, câu câu như hoa Ưu-đàm - Kềm búa của Phật tổ, tiêu bản của trời người, rõ ràng đưa ra văn thái đã bày, trên gấm thêu hoa thỉnh trùng tuyên qua.

Sư chỉ pháp tòa nói: Cao cao không ngoài, sâu sâu chẳng bờ bến. Lại chẳng lạy Tu-di đấng, từng bước thêm bậc, toàn thể là đó. Hãy nói cái ấy là gì xem - Sư niệm hương: Này đại chúng, lại thấy chẳng? Xông

năm phần pháp thân, kết năm mây điểm sáng mỗi lửa vào lò hương. Kính chúc Nghiêm Kim thượng Hoàng đế Thánh thọ vạn tuế vạn tuế vạn tuế. Phục nguyện: Đạo bằng Nghiêu Thuấn, đức hơn Hy Hiên. Nam sơn thọ vượt ước vạn năm, Bắc cực tôn hơn hà sa kiếp. Nén hương thứ hai: Kính vì Phán Phủ Thượng Thư các nha huân quý. Phục nguyện: Bụng một người chọn ở, phó bốn biển đều nhìn, vì châu quận nêu bày, làm cao quỳ ích (?). Nén hương thứ ba: Năm xưa trong đám mây trắng, một câu đầu tiên cắt đứt dòng, ngày nay chúng trời người cái trước là bốn hồi đưa ra. Kính vì núi Ngũ tổ ở Trác châu cố Diễn Thiên sư đời thứ mười hai. Đốt lò hương nóng để đáp ân pháp nhũ. Sư bèn vén áo bày tòa. Thiên Hy Hòa thượng bạch chùy nói: Chúng kiệt xuất trong tông lâm nên quán Đệ nhất nghĩa.

Sư nói: Một chùy liền thành ánh sáng đầy mắt, việc quan trọng cầm đoan dứt, ai là đáp lời. Còn có thể quán Đệ nhất nghĩa đi ra để gặp nhau.

Sư bèn nói: Sự việc từ từ nhiều kiếp đến nay chỉ như bây giờ. Oai Âm bên đó toàn về nắm tay, đầu đầu vật vật hiện thành, sáng tỏ rõ ràng không sai khác. Riêng dùng căn cơ rộng lớn toàn đề tổ ấn, then chốt tuyệt trần, chưa khỏi ngoài mắc sinh cảnh, mò trăng trong nước. Do đó chư Phật ra đời hiếm gặp tác gia. Tổ sư từ Tây Vực đến, ở trên không mà tiếp tiếng vang. Hương thượng một nẻo, ngàn Thánh chẳng truyền, người học nhọc nhằn như khỉ bắt bóng. Đến cho đến ấy chẳng nắm bắt cách thức, chẳng theo dấu trước, chẳng nuôi đương cơ. Như thế nào mà nêu ra, kẻ mất sáng chết ở lỗ cối. Bốn phận sự dứt trôi buộc may gặp Đế Đạo bình bình, Hoàng phong mệnh mông. Chúc nghiêm Thánh thọ vì nước khai đường. Thai Bái đến nơi, Hoàng Hoa làm chứng chuông trên đỉnh núi trước tháp Bảo Công, tám chữ mở rộng hiển bày rõ ràng. Sư bèn đưa gậy lên nói rằng: Lại thấy chẳng? Chư Phật dất chẳng được Tổ sư đề chẳng khởi, ngàn mặt trời cùng chiếu, vạn gương cùng lên đài. Chẳng cách mảy may, rõ ràng tiến cử lấy. Lại chẳng dính các duyên một câu như thế làm sao nói “Tám phương chấn động vô vi hóa, vạn nước ca dao vui thái bình.”

Sư thượng đường nói: Chẳng diệt chẳng sinh từ xưa đến nay, viên dung không bờ bến, trời người nhân đây mà phát hiện. Đến như ngàn Thánh vạn Thánh ra đời, dời đổi một mảy may cũng không được. Nên biết Văn-thù, Phổ Hiền, Thích-ca, Di-lặc, Quán Âm, Thế Chí tất cả đều ở trong ấy, mà chẳng khởi mảy may tịnh niệm phạm Thánh chẳng nắm cảnh giới đặc thất thị phi, thẳng đây mà toàn chân chẳng phải là vật

khác. Lại nêu nghiêm một câu làm gì. Lại hiểu rõ chẳng? Di-đà không ngoài mà được, khắp cõi là Tây phương.

Sư thượng đường nói: Tất cả không thu nhiếp xúc chạm viên thành, ứng dụng dứt so le, chớ cùng tận hình tướng, ở trên đầu ngàn Thánh có lúc lộ bày Phật tổ chớ cùng đầy cơ quan ở trong một đầu lông có lúc diễn ra chủ khách trao đổi nhau vặn trái, trời đọa đất ngang ngọc chuyển châu hồi tức tạm gát lại. Sư đưa phất tử lên làm bộ điểm bảo rằng: Một điểm đó lạc vào chỗ nào. Biển thần rất quý không biết giá, lưu giữ cõi người chiếu sáng đêm.

Sư thượng đường nói: Chí chân chẳng trong, đại thiên chẳng ngoài, trong ngoài như một, bao trùm pháp giới. Trăng in đầm lạnh, ngọc chìm biển xanh. Cây tàn lá rụng không có ở đó. Vạn pháp vốn thông đồng, từ nay không trước sau. Cần phải người trong đó trước sau không biến đổi. Lại thế nào là không biến đổi. Sau tuyệt mới biết tiết tháo của tùng bách, việc khó mới thấy tâm trượng phu.

Sư thượng đường nói rằng: Cách ngoại chân thừa, Chánh nhãn rõ ràng. Cởi thanh che sắc, lìa thấy dứt nghe. Không phải chỗ biết được của tam hiền thập Thánh, không phải thần thông biến hóa mà lường được, dẹp mở một lối hương thượng, từ Oai Âm trở về trước cầm (đem) dứt biên cương, dù cho Đạt-ma ở Tây Trúc đến, cũng không có chỗ đặt tay chân. Đến chỗ ấy liền nói tâm nói cảnh nói được nói mất được chẳng? Hãy biết có giao thiệp gì. Nếu là người lợi căn thì một dao cắt đứt chẳng lạc vào kiến thứ hai, chẳng lạc vào cơ thứ hai, ngay đây liền gánh vác chẳng tính yếu. Cho đến hoặc đi hoặc đứng, hoặc ngồi, hoặc nằm, một hương một hoa một chiêm ngưỡng, một lễ bái, thấy đều từ mình sinh ra, đều từ vốn có Đạo tràng mà đến. Do đây mà ngồi đoạn dứt Báo hóa Phật. Chẳng ngại tùy lúc ăn cơm mặc áo. Ba đời chư Phật chỉ nói tự biết. Tổ sư từ Tây Trúc đến toàn đề chẳng khởi, một đại Tạng giáo chú thích chẳng kịp. Thử nghĩ: Đến chỗ ấy nói gì, định làm đạo lý cầu bến. Có hiểu rõ chẳng. Mảnh mây điểm trời xanh, đã lạc vào kiến thứ hai.

Báo Ninh Dân Hòa thượng, nhận thiệp thượng đường nói: Một mình ngủ đêm trên đỉnh núi cao, mắt nhìn mây trời. Tuy chẳng mai một tông phong, không do tự cao sinh, một mực ở ngã tư đường ra hòa quang đồng trần. Lợi vật ứng cơ tuy là mai một mình mà không do bị nhục sinh ra. Huống là bậc tổ ngộ, đánh môn có con mắt, dưới tay có bùa. Ra vào cuốn mở được đại tự tại. Động thì như mây bay, ngừng thì như hang thần. Do đó tuy ngủ một mình trên đỉnh núi cao chẳng ngại. Hoặc hòa

quang đồng trần chẳng ngại một mình ngủ trên đỉnh núi cao. Trong thế nào có chẳng thế nào, trong chẳng thế nào có thế nào. Lại đúng thời đúng tiết một câu như thế làm sao nói. Sư im lặng hồi lâu rồi bảo rằng: Khí lành gặp vận tốt, giống linh gặp mùa xuân.

Nhận Lý Thiện Hữu làm Tăng, Sư thượng đường nói: Ba cõi không yên bốn loài bị trói buộc, muốn thoát lưới ái phải siêu bước đại phương chánh phải khoát áo giáp nhẫn nhục hươi đao trí tuệ, vận tâm thượng phẩm, phát chí thù thắng cùng đánh nhau với ngũ uẩn ma, phiền não ma, tử ma mà diệt ba độc, phá lưới ma mới là bậc đại trượng phu. Há chẳng thấy trong giáo có nói: Ba cõi không yên cũng như nhà lửa, các khổ đầy đầy rất đáng sợ. Lại nói nhà chỉ có một cửa mà lại nhỏ hẹp. Tuy rất nhỏ hẹp mà chư Phật ở quá khứ, ở vô lượng, ở hiện tại đều từ trong đó mà ra. Còn nói rốt ráo như thế nào? Hồi lâu bảo rằng: Sao giống chim cất sinh ở trời, vạn dặm mây chỉ là một thoáng chớp.

Sư thượng đường nói: Ngàn Thánh chẳng đồng vết xe, chánh thể riêng bày, vạn tượng không bị che dấu, Diệu dụng thường chân. Pháp tùy pháp hạnh không chỗ nào chẳng khắp, tâm tùy tâm dụng không chỗ nào chẳng đủ. Nếu có thể trên dứt kính vin dưới dứt thân mình, phóng ra người người thường quang trước mắt, mỗi mỗi riêng bày. Liền có thể ở trong một hạt bụi mà hiện ra Bảo vương sát ngời trong sợi lông mà Chuyển đại pháp luân, lấy vô chuyển mà chuyển, thì tất cả đều chuyển, lấy vô thân mà hiện thân, thì tất cả chỗ đều là thân. Nói cổ nêu kim ngưng nhiên tịch chiếu. Do đó mà nói chỉ một thân kiên mật mà hiện trong tất cả trần. Tuy ở trong hạt bụi mà thân hạt bụi khác không được. Tuy ở trong bốn tướng mà bốn tướng giam nhốt chẳng ở. Tuy tất cả chỗ tìm mảy may hình tướng rốt ráo không thể được. Song cần dụng liền dụng, cần làm liền làm. Cũng chẳng ở trong hạt bụi mà tìm hạt bụi, cũng chẳng tìm mảy may hình tướng, gọi đó là Vô sinh pháp nhẫn. Lại chỉ như cắt đứt hai đầu một câu như thế làm sao nói. Tử sinh đồng một cõi, vạn hóa thấy đều như.

Giải Hạ, Sư thượng đường nói: Đầu lông Bảo sát rộng lớn, Ưu-du mười đời lân hư, cổ kim xa xôi, nhìn suốt chẳng thấy, nghe suốt chẳng nghe. Đến chỗ ấy không phải chỉ Thiện Tài bảy ngày kiểm niệm. Nếu như Văn-thù trăm kiếp vận sức Đại trí, khởi Thần dụng vô biên thì cũng chẳng thể thấy. Chỉ như các người trong khoảng mười ngày (một khóa hạ) đều ở trong toàn thể mà dạo khắp ẩn hiện cuốn mở dọc ngang nắm buông, đại triệt đại ngộ. Đông mọc Tây lặn. Nếu bỗng ở đây mà biết thì được chắc sẽ bỏ đi. Chẳng ngại bước thẳng vào Thập địa, tâm tâm khế

chứng bình thường. Nếu chưa được như thế thì ngày nay mở miệng túi vải. Lại hiểu rõ chẳng. Sư im lặng hồi lâu lại nói: Không bảo thanh thu nhiều tốt đẹp, quay về lại xét đầu mây.

Ngày mồng 01 tháng 08, Sư thượng đường nói: Đang lúc đẹp bỏ hang ổ của ba cõi, buông ra vô vị chân nhân. Thấu suốt gai góc tông lâm, liền ở Thường tịch quang độ. Không như, không khác, không phải sắc, không phải tâm vượt tông vượt cách, sạch lâu lâu, dứt gánh vác, đỡ rứt rờ. Chỉ như nay ở tại đánh môn các người mà quán thông tất cả. Nếu có thể phản chiếu nội quán tức ngồi ở nhà mình. Do đó Tổ sư nói có một vật trên chống trời dưới chống đất thường ở trong động dụng trong động dụng nắm bắt chẳng được. Gọi đó là bản nguyên Phật tánh hiển thành. Lại hiểu Tông đồ. Nói giống một vật mà chẳng trúng, cũng chẳng khỏi đi ba tấc đường, chẳng được chẳng rơi vào thường tình chẳng câu chấp cách thức. Các người nếu hay ở đây mà phân biệt được. Lại chẳng chỉ Đông chỉ Tây, nếu phân biệt không được thì chẳng khỏi lớp lớp bình nghị mà chẳng thấy đạo. Có vật trước trời đất, vô hình vốn trống vắng mà có thể làm chủ vạn tượng, chẳng theo bốn mùa mà điều tàn. Đã chẳng theo bốn mùa điều tàn lại có thể làm chủ vạn tượng, lại rõ ràng dứt hết đường đi thì làm sao đến được? Có hiểu rõ chẳng? Tháng tám mùa thu chỗ nào nóng? Lại nói: Phấn chấn tinh thần mình, cấu tạo ngôi nhà mình như cắt đứt một sợi tơ chẳng phân biệt được trước sau, sức và mũi nhọn đi đôi. Một chém thì đứt tất cả. Như trên kiếm bén thừa đường thì một hợp uống hết cả nước sông Tây giang.

Sư khai lò thượng đường nói: Cỏ khô gần lửa, lẽ ra phải cháy trước, giọt nước bằng sinh, sự chẳng liên hệ nhau. Chẳng như thấu suốt sinh tử, biết rõ lạnh nóng, cho động tịnh tới lui. Dù cho ý mất tình quên như si như ngốc, sau mới có thể đối thì ăn cơm, mạnh thì đi kinh hành, nóng thì hóng mát, lạnh thì hơi lửa. Tuy như thế, ngài Triệu Châu nói: Ta ở phương Nam ba mươi năm có câu không chủ khách, chẳng đến như nay không có người nêu được. Có hiểu rõ chẳng? Áo nạp trùm đầu vạn sự thôi dứt. Lúc đó sơn Tăng không hiểu.

Bảo Sơn Khuê Thiên sư thiết trai thỉnh Hòa thượng Phật Nhãn thượng đường nói: Còn có ai cần trợ giúp không?

Tăng hỏi: Gương sáng trên đài chiếu không sót, chỉ như Phật Nhãn Hòa thượng thiên hóa về đâu?

Sư nói: Diệu hỷ thế giới chưa chẳng được, trong bóng hoa sen hiện toàn thân.

Lại nói: Hòa thượng chỉ nói được một nửa.

Sư nói: Ông toàn nói đây còn như thế.

Lại nói: Trong biển phiền não làm mưa sương, trên núi vô minh làm mây sấm.

Sư nói: Cách nhau như trời đất.

Lại nói: Ai biết ý này khiến con nhớ ngài Nam Tuyền.

Sư nói: Chớ nói đối trá.

Hỏi: Ngài Lâm Tế diệt Chánh pháp nhãn, ba Thánh ngay đây liền gánh vác, trong hội Bàn sơn cần truyền chân, lúc đó ngài Phổ Hóa lật nhào, chưa biết ý như thế nào.

Sư nói: Nhảy khỏi vườn kim cương, nuốt cỏ rối, lật lê.

Lại nói: Vạn Lý Thần quang tướng sau đánh, chỉ nói một đoạn thời tiết ấy.

Sư nói: Gỗ vuông ráp vào lỗ tròn.

Lại nói: Học nhân là cắt đứt căn nguyên.

Sư nói: Một cái nhảy vọt.

Sư bèn nói: Phương này duyên hết thì phương khác bày hóa côi này thân chết thì côi khác hiện thân. Bậc Đại Thiệu tri thức lấy hư không vô biên làm chánh thể, lấy biển Hương thủy bất khả thuyết trần sát làm hóa cảnh, lấy nhật nguyệt làm đuốc sáng, lấy hình hài làm quán trọ, lấy sinh tử làm ngày đêm nó đến thì sấm chớp rực sáng, nó đi thì đá lửa sao bay. Tuy hiện người đời có đến có đi, mà bản thể rốt ráo chẳng động chẳng đổi. Do đó mà Nam Tuyền Hòa thượng ngày xưa vì Mã Đại sư cúng giỗ trai, hỏi đại chúng rằng: Hôm nay vì Tiên sư thiết trai. Thử hỏi: Tiên sư có đến chăng? Có người nói hợp nhau lấy bát. Có người nói trước chân đường lại thêm một phần ăn. Bởi nói cái này là chẳng động chẳng đổi, vô cùng linh diệu, đều có chỗ kỳ đặc. Lại chỉ thấy đầu chày bén mà thấy đầu đục vuông. Ngày nay Bảo Sơn Khuê Công Trưởng lão vì Phật Nhãn Hòa thượng mà thiết trai. Dám hỏi đại chúng Phật Nhãn Hòa thượng có đến chăng. Có ai nói được thử bước ra nói xem, nếu không gì chẳng tiêu thì hãy khắp đồng cúng dường. Vì sao mái nhà nước từng giọt nối nhau, năm cánh hoa từng cánh giao phó nhau. Thử nghĩ: Miên mật không dứt, một câu như thế làm sao nói. Tổ nguyệt lang không, trí viên thẳng, núi nào tòng bách chẳng xanh xanh.

Đàn Việt thỉnh Sư thượng đường, có vị Tăng hỏi: Dưới cửa Tổ sư nước chảy chẳng thông trước người mắt sáng chắc khó mở miệng. Không biết Hòa thượng vì người như thế nào?

Sư nói: Chày sắt không lỗ ném trước mặt.

Lại nói: Đường kiếm các tuy hiểm, người đi đêm lại nhiều.

Sư nói: Bất gã thua ấy.

Lại nói: Thâu được yên Nam lại lo lấp Bắc.

Sư nói: Sau não thêm một.

Hỏi: Trước tiếng một câu chẳng phải Thánh không truyền. Chưa từng gằn gũ như cách cả đại thiên, như thế nào là trước tiếng một câu?

Sư nói: Inh ỏi thoại đầu.

Lại nói: Như đóng lửa lớn đốt gằn trước cửa. Lại như thế nào là gằn gũ.

Sư nói: Chỉ được nhìn đó mà kính.

Lại nói: Hiềm nổi xô ngã tượng lớn Gia châu, cỡi ngược trâu sắt ở Thiểm phủ.

Sư nói: Gã Mãnh Bát Lang.

Sư nói: Tâm chẳng phải là Phật, tâm cùng Phật đều chẳng phải. Trí chẳng phải là đạo, trí cùng đạo đều trừ. Đến chỗ ấy thì mặt vàng tuy quý mà lọt vô mắt thì thành mù. Thức ăn quý tuy ngon nhưng khó ở trong bụng người no. Nếu là người hưởng thượng thì phải biết việc hưởng thượng như đối với hưởng thượng mà bỏ đi. Oai Âm về trước kiếp không bờ kia chẳng như thế nào, đến cả Phật Tỳ-bà-thi ở nước Ta-kiệt-đà không như thế nào, ở Linh sơn cầm hoa Ca-diếp mỉm cười cũng chẳng như thế nào? Thiếu lâm quay mặt nhìn vách, Thần Quang chặt tay cũng chẳng thế nào. Vì sao thế. Giả sử như có thế nào thì kia đây tạm gác qua. Đã chẳng như thế thì làm sao mà nêu nói. Do đó nói: Chư Phật ra đời nói pháp bốn mươi chín năm. Tổ sư chẳng từ Tây Trúc đến, Thiếu lâm có diệu quyết. Nếu người biết Phật Tổ thì ngay đây mà vượt qua. Kẻ Thượng căn lợi trí ngàn dặm đồng một gia phong. Một dao dứt thành hai đoạn nhờ nghe mà nêu được, thấu xương thấu tủy, thoát khỏi liền làm. Tùy chỗ làm chủ gặp duyên tức tông. Gió thổi cỏ rạp toàn cơ riêng bày. Chính ngay lúc đó chẳng nương cậy một vật, một câu như thế làm sao nói. Trong vạn tượng chỉ riêng một con đường, trên đỉnh thiên phong hiện toàn thân.

Tăng cạo tóc mặc áo nhuộm, tạ ân xong Sư thượng đường nói: Bạc Trời trong trời, bạc Thánh trong các Thánh lớn nhất trong cõi, tôn vượt phương ngoài. Cầm Bảo đồ lục đồ cai trị dân, che kim luân mà lên ngôi. Mở trong lục học, dừng đọc vạn phương. Nói theo giảng luân nói trùng hưng Phật pháp. Bèn khiến khắp trời Thích Tử lại đổi Tăng nghi, quy bản hốt về Bùi Tướng công, nạp trâm mào cho Phó Đại sĩ, Trùng viên ứng chân đánh tướng. Lại đắp y khuất tuần điền, trong chốc lát trả

lại quan niệm cũ. Ân vua kính trọng gấp vạn núi đồi, cỏ cây nhỏ bè làm sao báo đáp, vôi nghiêng gan mật ra chút cỏ gai. Này đại chúng! Tiên Phật có một cơ quan đỉnh đầu, đập đá tóe lửa giống như tia điện sáng. Tổ sư có một câu cuối cùng nuốt cỏ gai nháy vòng kim cương có thể địch thành làm mọi người sợ. Có thể chuyển phàm thành Thánh, bốc lên kim hiện cổ, che sắc cười tiếng, như nay đối chúng mà đưa ra, chẳng phạm theo trước mà lộ bày. Có hiểu rõ chẳng? Diệu lực đức nặn trước trời đất, ân chớ che về Đại Thánh nhân.

Sư thượng đường, Tăng hỏi: Tuyển Phật trường khai, hàng Thượng căn viên chứng, chẳng mê muội đương cơ như thế nào xin chỉ bày?

Sư nói: Trục tiếp đốn ngộ quả vị Phật (đốn ngộ).

Lại nói: Bằng cư sĩ nói: Chẳng mê muội người xưa nay thỉnh Sư để ý. Mã Đại sư nhân đâu mà ngay đó nhìn thấy?

Sư nói: Có trên đánh môn.

Hỏi: Cư sĩ nói: Một thứ huyền cầm không dây, chỉ có Sư là đàn hay. Mà Đại sư ngay đó nhìn thấy. Chưa biết ý chỉ thế nào.

Sư nói: Trong tối hay kéo (rút) xương.

Lại nói: Trên đó thấy gì, dưới đó thấy gì.

Sư nói: Chớ chê Mã Đại sư.

Lại nói: Phấn nổi áo tay rồng phát mở toàn thể hiện, chỗ của tượng vương đi mất dấu chôn.

Sư nói: Có Bằng cư sĩ chứng minh.

Sư bèn nói: Hang ổ chân vọng, gốc cây sinh tử. Luận về mô hôi dầm dề thì ngàn sai, nắm về chỗ đến thì một nẻo. Khởi chỉ pháp khởi diệt chỉ pháp diệt. Khởi diệt toàn chân rốt không có hai thứ. Do đó, nói ba cõi duy tâm, vạn pháp duy thức. Lìa ngoài tâm không có thức cảnh khác. Dương Kỳ lại nói: Đám linh một nguồn giả gọi là Phật, thể hết mình tiêu mà chẳng đổi. Vàng chảy phác tan mà thường còn. Như đây thì nói cố nói kim chẳng sinh chẳng diệt. Bất nhất chẳng ở, kêu gọi chẳng về. Thánh xưa chẳng an bày đến nay không nơi chỗ. Lại trước sau chẳng đổi, một câu như thế làm sao nói. Có hiểu rõ chẳng? Chẳng từ ngàn Thánh mà truyền được, thấu suốt Oai Âm lại bên kia.

Dương An Vũ thỉnh, Sư thượng đường có cị Tăng hỏi: Mây trắng sinh đầy tòa, khí lành bao phủ Thiên đường. Thiếu thất chân tin tức, đương cơ nguyện nêu bày.

Sư nói: Một nêu ngàn sai đồng một chiếu.

Lại nói: Một tiếng trong đến sinh sống lưới, vạn loại nhờ nghe Đạo nhân mở.

Sư nói: Gió thổi cỏ rạp.

Lại nói: Chỉ như uẩn định cần khôn mưu lược mà có anh hùng cái thế. Dao là dụng cụ giết người cầm kiếm cứu sống người, lại có đạo lý Phật pháp chăng?

Sư nói: Có.

Hỏi: Như thế nào là đạo lý Phật pháp?

Sư nói: Tức là kẻ vô địch trong thiên hạ. Sư bèn nói: Mười hư dụng nhiếp, Chánh nhãn rõ sáng. Tám biểu thăng bình viên cơ riêng vận, vạn tượng chẳng thể che giấu. Ngàn Thánh không thể so sánh. Rõ ràng dứt gánh vác, lâu lâu không hồi hỗi. Kiến thành là đại Giải thoát môn. Có con mắt siêu Tông vượt cách, đủ căn cơ lia kiến dứt tình. Ra vào trong đó, tới lui đồng dụng. Thăng được nắm dậy thì trời hồi đất chuyển, cần phải vòng tay qui hàng, buông ra thì gió thổi cỏ rạp, ắt họp toàn thân hại xa. Có thể tập hợp các phước có thể diệt hết tai ương có thể báo ân quân thân, có thể an lành đất nước. Toàn sáng một đạo thân quang, chẳng rơi vào thấy nghe hiểu biết. Đang đó thì thế nào? Thâu nhân kết quả nói gì. Vạn dặm các sông về một nẻo, khải hoàn ca hát mừng anh về.

Lưu Tuyên giáo thỉnh Sư thượng đường, có vị Tăng hỏi: Kiểm trên luân đánh phóng ánh sáng báu lớn, trước hang ngọn mắt cọp mở tông yếu. Đã là người hưởng thượng, phải nói việc hưởng thượng. Như thế nào là việc hưởng thượng.

Sư nói: Ngồi trên đầu lưỡi.

Lại nói: Đây cũng là việc hưởng thượng?

Sư nói: Quả nhiên chuyển chẳng được.

Hỏi: Hiềm nỗi, bao gồm trời đất thì Hòa thượng hưởng vào chỗ nào mà xuất đầu?

Sư nói: Lại hưởng ngoài ngàn dặm mà đứng.

Hỏi: Khốn nỗi gặp mặt trình nhau không mấy may gián đoạn.

Sư nói: Đã gặp điểm trán.

Sư bèn nói: Sinh bình chỉ lấy đây biết nhau, ngồi gần nhau bàn luận tâm thật cận kề, chớp mắt an nhiên nay đã năm năm, không cỡi người chỉ nghĩ đến hình nghi. Tri kiến Tổ Phật, cội nguồn sinh tử muôn đời chẳng dời đổi mấy may, ngàn Thánh chẳng thể cùng tận thú hưởng. Sinh đó giống như ánh điện chớp, đá lửa, nêu ra thì ắt toàn chân. Diệt đó thì ngọc chuyển châu hồi, toàn thân không hình bóng. Do đó nói: Cội nguồn chúng sinh giả gọi là Phật, Thể kết hình tiêu mà chẳng diệt, vàng chảy bốc tan mà vẫn tồn tại. Ở một hiện tất cả mà gồm khắp, ở tất

cả hiện một mà không một phút nào chẳng trùm khắp. Đồng xưa nay, khế hợp vật ngã. Chánh thể nhất như không sinh không diệt. Do đó nói: Sinh diệt tới lui vốn là Như Lai tạng, diệu chân như tánh. Như thế thì sinh chưa từng sinh, diệt chưa từng diệt, tới chưa từng tới, đi chưa từng đi. Tất cả là Như Lai tạng thể, chân như chánh tánh. Dám hỏi: Trong đề cử mà vâng làm thì nay ở đâu? Có rõ ràng chăng? Không sinh không trụ trước, khắp nơi là toàn thân.

Sư thượng đường, Tăng hỏi: Đơn niệm độc lộng, chỉ quý đích thân mất phân biệt tay chánh án bằng đề, tác gia cần phải thủ đoạn, gậy hét giao nhau tạm gác lại. Đánh môn một câu việc như thế nào?

Sư nói: Làm ngược lệnh này.

Hỏi: Dưới cửa Tường Sơn chẳng là phần ngoài.

Sư nói: Phân thân hai chỗ xem.

Hỏi: Học nhân khi làm hương thượng thì như thế nào?

Sư nói: Lại chỉ hương hạ mà hỏi.

Hỏi: Nhậm đại thì từ đất mà khởi, lại cao khôn nổi có trời sao.

Sư nói: Lỗi.

Sư bèn nói: Mục kích trần trần sát sát đồng ở trong Hoa tạng hải. Đánh môn mật mật đường đường vận đều là Vô sinh pháp nhãn. Đưa một cọng cỏ hiện thân tượng sáu. Thổi một sợi lông vãi truyền Chánh pháp nhãn. Lìa không lìa có, dứt Thánh dứt phàm, tám chữ đánh mở, rõ ràng hiển bày cả. Hãy hiểu rõ đi.

Sư bèn đưa phát tử lên nói rằng: Thế giới Diệu hỷ ở Đông phương chẳng lìa cái ấy, thế giới Tây phương Cực lạc, cũng chẳng lìa cái ấy. Như thế thì một chỗ thông thì trăm chỗ ngàn chỗ cùng một lúc thông. Một chỗ viên, thì trăm chỗ ngàn chỗ cùng một lúc viên. Lại chẳng lìa bản hữu một câu như thế làm sao nói. Dưới cây Diêm-phù là chỗ thân tu, trong chín phẩm sen mà viên Diệu quả.

Khai Thánh Tiết, Sư thượng đường nói: Đội trời đạp đất cùng mang ân vua, ngậm miệng mang tóc đều nhờ sức vua. Khí trời giáng khánh chân chủ bày sinh, khuynh vạn quốc, lòng son, chúc Thánh thọ một người, rõ ràng có nẻo, vạn pháp triều tông, một câu vô tư, liền dứt hết gan mật. Có hiểu rõ chăng? Đại minh ngang Bắc cực, Thánh thọ bằng Nam sơn.

Lệ Thánh Tiết xong, Sư thượng đường nói: Thần tiêu chân nhân xuống xe, Trường ainh Đế quân ngự trên cao. Thần linh tỏa sáng, Di Hạ kính phong. Vạn mối đều có ngàn thần linh ủng hộ khắp chính sách vô tư của Phục Hy, theo phong tục Bàn cổ Nữ Oa thời Thái cổ. Con đở của

vạn quốc ca dao, tám biểu côn trùng cổ vũ. Phước chảy ngàn cỏi, mừng một người. Thiên nhân ở rừng làm sao báo đáp, cùng đem thanh tịnh vô vi hóa, kính chúc hoàng thượng ỨC VẠN MÙA XUÂN.

Ngày sinh nhật của Bảo Công, Sư thượng đường nói: Trong dòng bi trí mà viên chứng, trong biển bốn loài mà xoay mình. Tròn như châu minh nguyệt, nhanh như kiếm kim cương một mực như thế. Ngàn vạn người cho đến vô cùng ỨC NGƯỜI. Không chế họ chẳng trụ cả đến như thế mà lại, ngàn người vạn người cho đến vô cùng ỨC NGƯỜI, hết cả đều nhờ ma ám người khác cứu giúp bốn loài, cuốn mở chín hữu. Hoặc hiện mười hai mặt hiện trăm ỨC THÂN, trong móng vuốt chim ưng mà bày cơ thọ sinh, chỗ cang gổ thị hiện tướng Niết-bàn. Đây cũng là ứng cơ tiếp vật, tùy phương theo viên thời tiết. Nếu luận bốn phạm nắm giữ, quét sạch dị đồng, chẳng thông phạm Thánh. Dù cho được Thích-ca, Di-lặc, ăn khí nuốt tiếng, Văn-thù, Phổ Hiền quên mũi nhọn kết lưới. Lại lợi vật ứng cơ một câu nhu thế làm sao nói. Đầu gây phóng ra kiếm kim cương, bốn loài chín hữu bày cầu rường.

Sư thượng đường nói: Chỗ vách đứng ngàn nhận, hạp hoa hạp gấm, trong ruộng bằng cỏ cạn kiếm múa dọc ngang, muốn nắm giữ hưởng thượng việc bên đó. Ngay đây không chỗ mở miệng, mới hăng hái và hoài bảo. Lại văn thái rõ ràng đang lúc như thế thì làm sao? Phải biết toàn ý khí của nhà người, trong ngoài ba ngàn dặm tuyệt đối lừa.

Sư thượng đường nói: Hai ngàn năm trước Tát-đát-a-kiệt phí biện giải, Ma-hê-thủ-la một mắt đánh môn trước bày vẻ, có chuyển biến thức cơ phải đến chỗ ấy như cạp thêm sừng. Chày hèn giữ lỗ cối, ở trong đó như rùa mang bản đồ (lạc thủ). Ngay đó phải tự ngộ tự tu, rất kỳ nương người khác mà hiểu. Do đó nói: Có một câu có thể cùng Tổ Phật làm Thầy, có một câu có thể cùng trời người làm thầy. Có một câu có thể tự cứu không xong. Chỉ như cắt đứt các dòng chẳng rơi vào câu thứ ba. Lại như thế nào, có hiểu rõ chẳng? Sau câu nói chưa mở mắt ngàn Thánh, trước mũi nhọn đã bày cơ Pháp vương.

Tiền Vận Sư thỉnh Sư thượng đường, có vị Tăng hỏi: Bắc sơn thiên hạ gọi hang thiên. Đại Dã nấu Tổ Phật trong lò lửa. Thủ đoạn khéo léo có ai biết, một câu đương cơ bày phong cốt. Bỗng gặp người trong ấy đến, lúc ấy thế nào?

Sư nói: Nướng vào một bên.

Hỏi: Thế nào là trước lầu Ngũ phụng nghe tiếng ngọc rơi, trên đánh Tu-di gõ chuông vàng.

Sư nói: Dưới chân mây sinh.

Lại nói: Nương chỗ thấp làm bằng mà có dư, chỗ cao cao xem mà chẳng đủ.

Sư nói: Trong ngực cầm tuôn ra một câu như thế làm sao nói.

Lại nói: Nhìn mặt gặp nhau lại không hồi hõ.

Sư nói: Sáng sớm cùng ông bàn luận làm chứng.

Sư bèn nói: Trên đỉnh đầu Phật tổ, riêng nêu bốn phạm Tông thừa chỗ vạn cơ chẳng đến, tuyên bố Chánh pháp nhãn tạng, rõ ràng dứt hồi hõ, sáng rỡ vô biên không ngoài. Một câu ngời dứt ngàn sai, một lời triều tông vạn phá. Là Phật chẳng phải Phật hưởng thượng hưởng hạ, quyền thật chiếu dụng, cuốn mở nắm thả, cùng một lúc nêu ra dù cho sạch trội trơn, trần trùng trục, người luôn sáng hiện tiền, khắp nơi vách đứng ngàn nhận. Do đó, tất cả pháp chẳng sinh, tất cả pháp chẳng diệt. Nếu như thế mà biểu thị chư Phật luôn hiện tiền. Chẳng chỉ chư Phật hiện tiền, cho đến tất cả hữu tình, vô tình, hết cả vô biên biển Hương thủy, quá khứ, hiện tại, vị lai. sáng suốt vắng lặng, chẳng biến dời, chẳng đổi khác. Ánh sáng giao nhau bao trùm như lưới tơ báu. Các người lại thấy chẳng? Phải biết một sự này có tướng kỳ đặc như thế, có sức giải thoát như thế. Dám hỏi đại chúng, lại tám Nhu Nhân đã mất thì nhờ công lực gì. Có hiểu rõ chẳng? Quốc độ lay động nghênh đón Thế Chí. Hoa báu đầy trời đưa tiễn Quán Âm.

Ngày rằm tháng ba, Sư thượng đường nói: Hoa tàn mưa tạnh đã qua thiêu quang, gió ấm mây ngưng sắp đến cảnh hạ. Chẳng theo bốn mùa thay đổi tàn rụi, theo lệ bảy, tám, năm phần. Lại hoặc tiêu dấu tạm gác qua một bên nuốt tiếng, chưa khỏi cỏ mây quán quýt, trên đầu trăm cỏ. Dưới chân bùn sâu, một câu như thế làm sao nói? Ngày xuân tạnh oanh vàng hót.

Kiết Hạ, Sư thượng đường nói: Chợt lãnh ngộ thiên pháp, đứng vững dọc ngang, hoặc nhỏ hoặc lớn, khắp cõi mười thân Điều ngự, chẳng đạp cỏ xanh đâu trùm hết màu hồng. Tạm buông ra một câu như thế làm sao nói? Bể gãy cây gãy, đeo cao bình cũ. Lại nói vô số khắp nơi là gia phong của mình chẳng do ngắm xem từng nghe mùi hôi, đã thế cột chặt miệng túi vải, thẳng đây kéo dất chủ nhân công.

Kiết Hạ thỉnh, Sư thượng đường nói: Rộng mở cửa nẻo ra hiên, ai không mặt mày có thể thấy, khắp cõi chẳng chứa dấu, không hình tướng có thể nhìn, toàn cơ riêng dùng, vì không mặt mày mà các tướng rõ ràng, vì không hình tướng mà mười thân đầy đủ. Giải thoát môn rộng mở, tuyển Phật trường mở rộng, làm công huân không thể nghĩ bàn, thành vô lượng thù thắng kỳ đặc, ngay đây mà được một là vô lượng,

vô lượng là một, trong nhỏ hiện lớn, trong lớn hiện nhỏ, ngồi trong vi trần mà Chuyển đại pháp luân. Riêng chưa phải là bốn phận sự của nạp Tăng. Trong đó nếu được đày thùng thoát ra tâm không cơ, thì viên dung tất cả không có chỗ làm. Thành tựu các pháp toàn thể hiển hiện, ngay lúc đó thì thế nào, chẳng lạc công huân, một câu như thế làm sao nói. Song tuyền ba thước sáng chiếu, vạn người trong bụi rậm đoạt chỉ tiêu cao.

Đông Sơn ở Giáp châu mang pháp tự thư đến. Sư thượng đường nói: Trên hội Linh sơn thượng ngàn lá bay thơm, trước núi Thiếu thất một cảnh đẹp. Sinh Phật chưa đủ đã thấy bàn căn không kiếp bên nào chuyển bày văn thái rõ ràng vận côn luân đập chẳng vỡ, phát mũi lại ngát thơm thủ đoạn khéo léo, toàn thân chuyển niên mật. Mũi tên nhọn chống nhau, mũi kim hạt cải ném nhau, thì lại bỏ, riêng thoát một câu làm sao nói (nói gì). Một mực hội Phong Vân. Rộng lớn xuân trời đất. Lại nói ngồi thấy Đông Sơn làm chấn động Cổ phong, đánh môn Chánh nhãn có toàn công, nắm quơ Lâm Tế kiếm kim cương, lỗi lạc Dương Kỳ cỏ gai lật, vách sắt núi bạc phải tác dụng, cung ma hang cộp cũng lưu thông, thu hết vô biên hưởng thủy sát, cùng vào kềm búa bể lò rèn.

Buổi sáng tháng tám, Sư thượng đường nói: Sáng thu trong sáng nhẹ nhàng. Minh minh bất thoái chuyển, đám cây tiêu sơ mỗi mỗi là đường giải thoát. Chẳng ra ngoài ấm giới, có thể trải khắp phù tràng vương, chẳng lập một mảy bụi có thể đầy đủ trí kim cương. Hưởng già rau xanh trong vườn, lúa chín trong ruộng. Há chẳng phải năm trúng mùa thời ôn hòa mà tâm dung cảnh tịch. Tạm không rời quay lưng, một câu như thế làm sao nói. Mùa Thu tinh hà không một bóng nhận, tiếng chày đêm của ngàn nhà.

Ngày 19 tháng 04 năm Tuyên Hòa thứ sáu. Ở chùa ấy vì nước mở pháp đường. Sư cầm sơ nói rằng: Hiện thành công án lúc chưa nói. Văn Thái đã rõ ràng. Rõng suốt căn nguyên chỗ vừa nêu, từng lớp tiết lộ. Nếu hoặc còn giữ các nghe thấy, thì liền thỉnh đối chúng mà nêu bày. Sư chỉ pháp tòa nói rằng: Áo nhu hòa nhẵn nhục, các pháp không làm tòa, đã mặc áo này ất ngôi tòa này, hưởng là Phật Phật Tổ Tổ, mượn đây làm thang làm thuyền thấy chằng? Có điều thì vin điều, không điều thì vin lệ. Sư bèn thượng đường niêm hương rằng: Một nén hương này kính vì Kim thượng Hoàng đế, chúc nghiêm Thánh thọ, vạn tuế, vạn tuế, vạn vạn tuế. Phục nguyện: Tánh anh minh hơn nhật nguyệt, hiểu thấu suốt, hơn càn khôn. Thành trong hạt cải trống mà có dư, quét sạch kiếp trạch mà lớn chắc. Kế nói một nén hương này vì thiên quyền

(quyển thuộc vua) trong cung tế chấp các vua, Thiếu sư tướng công, Tiết sư thái úy văn võ trong triều, ở trên Chiếu Huân Quý.

Phục nguyện: Cao phò Thánh, nhật luôn giúp Nghiêu minh, tuổi thọ bằng như thung xuân, Phước lộc bằng sông biển. Nén hương thứ ba Sư niệm: Đại chúng, có thấy chăng? Ngày xưa trong cụm mây trắng, Đương phong một câu toàn đề triều này trước nhà Vạn Thọ, thứ lớp năm hồi nêu ra. Kính vì núi Ngũ tổ ở Trác châu Chân Tuệ Thiên viện, Diển Thiên sư đời thứ mười hai. Đốt lò hương thơm để đền ân Pháp Nhũ. Trí Hải Hòa thượng bạch chùy: Chúng kiệt xuất trong tùng lâm nên quán Đệ nhất nghĩa: Rõ ràng không che dấu, mỗi mỗi dứt sấm lậu. Trước không thứ nhất thứ hai há lại nói quán. Đến chỗ đó gió thổi cỏ rạp, sông thành thì nước đến. Lại có ai cùng nhau chứng minh chăng?

Tăng hỏi: Thời Ung Đạo thái lạc thăng bình, vạn dặm núi sông Thuấn nhật minh, nói ra để giúp thọ Thiên tử. Khói lò là điềm lành quốc phong thanh. Chưa biết Hòa thượng nêu ra như thế nào?

Sư nói: Trước nhà Vạn thọ thêm khí lành, một người có vui mừng lớn như càn khôn.

Tăng nói: Sư đem việc Linh sơn vạn cổ mà chúc khen vua nay có đạo đức.

Sư nói: Khuynh tập hết tâm lúc này.

Tăng nói: Như thế thì cành vàng mãi tươi đẹp Thiên đình, lá ngọc luôn thơm trong vườn xuân.

Sư nói: Người nào chẳng kính phong thời này.

Tăng nói: Chúc Thánh đã xong mong Sư chỉ bày, việc hưởng thượng Tông thừa như thế nào?

Sư nói: Bảy mươi ba, tám mươi bốn.

Tăng nói: Nền đức vững chắc cõi kim cương, vạn quốc đến châu mừng vị Thánh minh.

Sư nói: Trước gió một câu vượt Điều Ngự.

Tăng nói: Phải biết đạo này thật cơ diệu, ứng dụng tùy phương được cuốn mở.

Sư nói: Lại phải trần trong mắt phấn chấn.

Sư bèn nói: Câu hỏi hãy ngưng đi. Nay đại chúng! Bí mật diệu nghiêm thâm cơ chẳng thể khảo cứu, tịnh viên siêu chứng các Thánh không thể so sánh. Linh sơn riêng truyền chánh âm, Thiếu thất mật trao tông chỉ. Sáng như mặt trời sáng, rộng lớn như hư không. Đem đoạn các pháp không sót, che mát chúng sinh. Trên đánh môn như như bất động, dưới khước mắt luôn biết rõ ràng. Sáng nay may gặp khai đường Chúc

Thánh, đối chúng bày tỏ rõ ràng.

Sư bèn đưa cao gậy lên đánh xuống một cái bảo rằng: Đại chúng, có biết chỗ rơi chẳng tâm tủy chư Phật, uyên nguyên Tổ sư, mười thành tám chữ mà ra, khắp cõi toàn bày thẳng tướng. Lớn nhỏ dài ngắn đen trắng vuông tròn, mỗi mỗi đều dứt sự khống chế nơi nơi không còn trở lại. Thật sâu lắng, kín đáo đường hoàng, không sâu có thể sâu, không diệu có thể diệu, thế nên Phật Phật trao tay là chỉ trao tâm này, Tổ Tổ truyền nhau là chỉ truyền diệu này. Thượng căn chủng trí, lược thỉnh hồi quang, có thể ngàn mắt sớm mở, có thể thông suốt muôn duyên. Há chẳng thấy A-nan hỏi Ca-diếp: Thế Tôn ngoài việc truyền kim lan lại còn truyền vật gì. Ca-diếp gọi A-nan, A-nan dạ. Ca-diếp nói: Hãy xô ngã cây phước trước cửa đi. Ba yếu ấn mở, thông suốt mười phương. Dù cho trước vạn thọ đường trong thành Vương xá, khí lành ngưng cứu trùng, ánh sáng lành châu cửa phụng mỗi mỗi phát huy, truyền Chánh pháp nhãn tạng, giữ Diệu Niết-bàn mà liễu tâm. Lại rõ ràng không mê muội một câu như thế làm sao nói, khí lành Thái bình tiêu biểu vô biên, hàng hải thang núi đón Thánh triều. Do khai đường này một điềm thiện lợi thượng chúc Kim thượng Hoàng đế Thánh thọ. Phục nguyện: Kim luân bền chắc, đất nước quý báu luôn thịnh. Bốn biển vui văn minh, vạn bang chí vào sự giáo hóa. Lại nêu: Xưa có Tăng hỏi Đầu Tử: Như thế nào là một Đại sự nhân duyên? Đầu Tử đáp: Doãn Tư không cùng lão Tăng khai đường.

Sư nói: Đầu Tử cổ Phật, trong tông lâm mà thôi lên thì được biện của Dật quần, mà được đạo dụng của Phác thật, xem dễ dãi mà nắm lấy, chẳng trở ngại Thế pháp và Phật pháp nhồi thành một khối. Tuy như thế nhưng tiếc là nó không quá rộng lớn. Nay bỗng có người hỏi Thiên Ninh tôi: “Thế nào là một Đại sự nhân duyên.” Tôi liền đáp rằng: “Tay cầm kim luân làm trong bốn biển, Thánh cung lớn lao ức vạn năm này.”